

Úřad práce přiznal žadatelce nižší podporu v nezaměstnanosti, přitom ale dostatečně nezhodnotil, zda měla pro ukončení zaměstnání vážný důvod

4.7.2022 - | Veřejný ochránce práv

Kvůli stěhování do méně nákladného bydlení potřebovala samoživitelka ze středočeského kraje ukončit dosavadní zaměstnání. Po deseti letech práce proto podala výpověď, ve které popsala svou situaci i důvody, které ji ke změně zaměstnání přivedly. Na nové místo ale nakonec nemohla v době první covidové pandemie nastoupit a přihlásila se do evidence úřadu práce.

Ten ženě přiznal podporu v nezaměstnanosti ve snížené výši 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku dosahovaného v posledním zaměstnání, protože měl za to, že poslední zaměstnání ukončila bez vážného důvodu. Běžně přitom uchazeči o zaměstnání pobírají standardně podle zákona první dva měsíce podporu ve výši 65 % průměrného výdělku, další dva měsíce dosahuje podpora 50 % výdělku a teprve poté na zbývající podpůrnou dobu klesá na 45 % průměrného výdělku v posledním zaměstnání.

Stejná pravidla platí i pro žadatele, kteří sami dají výpověď nebo odejdou po dohodě se zaměstnavatelem, pokud pro tento krok mají vážný důvod. Mezi ty zákon řadí například kromě nezbytné péče o dítě do 4 let věku nebo docházky dítěte do předškolního zařízení a povinné školní docházky také jiné vážné osobní důvody či důvody hodné zvláštního zřetele.

Úřad práce argumentoval, že při rozhodování o výši podpory v nezaměstnanosti vycházel z potvrzení zaměstnavatele, který ve formuláři jako důvod skončení zaměstnání zvolil nabízenou variantu „zaměstnanec ukončil zaměstnání sám z důvodu“, ale už žádný konkrétní důvod nedoplnil. Podle úřadu práce toto potvrzení stěžovatelka osobně doručila a nijak je nerozpороvala.

Úřad práce by ale podle zástupkyně ombudsmana měl naopak aktivně zjišťovat, zda žadatelé měli pro ukončení zaměstnání vážný důvod: „Úřad práce by měl žadatele o podporu výslovně předem upozornit na možné snížení podpory v nezaměstnanosti, pokud nedoloží vážné důvody pro ukončení pracovního poměru. Tento aktivní a vstřícný přístup úřadu práce k uchazeči o zaměstnání nemůže nikdy dostatečně nahradit pouhé předání informace prostřednictvím formuláře s poučením,“ uvedla zástupkyně ombudsmana Monika Šimůnková. V dopise ministrovi práce a sociálních věcí také zdůraznila, že snížení podpory v nezaměstnanosti představuje citelný zásah do příjmů uchazeče o zaměstnání, a právě proto by měly úřady práce vždy usilovat o důsledné zjištění skutkového stavu.

https://www.ochrance.cz/aktualne/urad_prace_priznal_zadatelce_nizsi_podporu_v_nezamestnanosti_pritom_ale_dostatecne_nezhodnotil_zda_mela_pro_ukonceni_zamestnani_vazny_duvod